

[ΕΚΤ] Η Ελλάδα κατατάσσεται ένατη σε αριθμό διδακτόρων μεταξύ 22 κρατών σε παγκόσμια κλίμακα

Πολύτιμο κεφάλαιο ανάπτυξης το εξειδικευμένο δυναμικό

Από απόδειξη ότι η Ελλάδα συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των χωρών που διαθέτουν μεγάλο αριθμό εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο μπορεί να συνεισφέρει καταλυτικά στην ανάπτυξη της χώρας, αποτιελούν τα ευρήματα της νέας μελέτης του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) με τίτλο «Οι διδάκτορες στην Ελλάδα: Σταδιοδρομία και Κινητικότητα», η οποία πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα, στο πλαίσιο της διεθνούς έρευνας του ΟΟΣΑ «International Survey on Careers of Doctorate Holders-CDH».

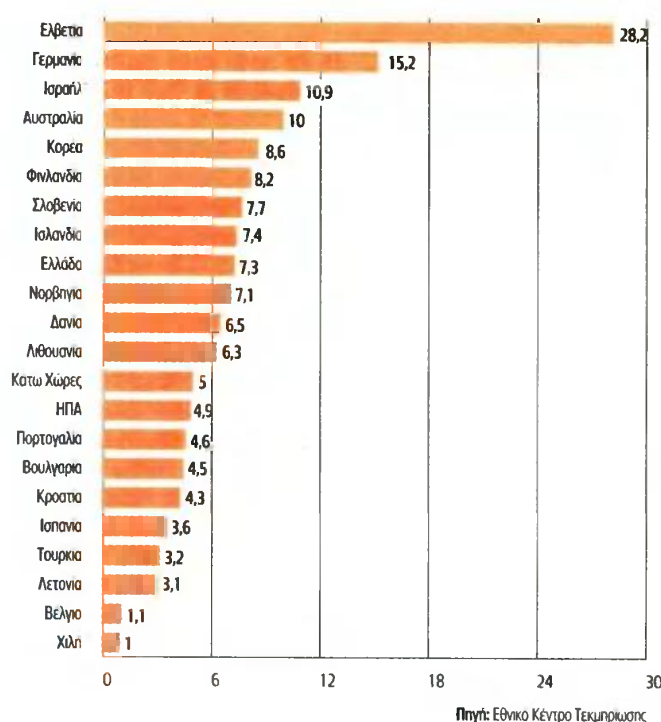
Η Ελλάδα, με 7,3 διδάκτορες ανά 1.000 άτομα οικονομικά ενεργού πληθυσμού, κατατάσσεται στην ένατη θέση μεταξύ 22 χωρών που συμμετέχουν στην έρευνα. Ωστόσο, μόλις το 8,7% των διδακτόρων απασχολούνται σε επιχειρήσεις, γεγονός που καταδεικνύει τη χαμηλή «όσμωση» του επιστημονικού εγχώριου δυναμικού με τον ιδιωτικό τομέα, ενώ το 12% αυτοαπασχολείται.

Σύμφωνα με τη μελέτη, ο συνολικός αριθμός των διδακτόρων στην Ελλάδα που πληρούσαν τα κριτήρια της έρευνας ανέρχεται σε 35.457 (εκ των οποίων το 38,9% είναι γυναίκες). Οι περισσότεροι (86,2%) απέκτησαν τον διδακτορικό τίτλο σπουδών τους από ελληνικά πανεπιστήμια. Από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προέρχεται ποσοστό 11,2%, με πρώτες χώρες το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία και τη Γερμανία, και από χώρες της Βόρειας Αμερικής, κυρίως τις ΗΠΑ (2,4%). Τα δημοφιλέστερα επιστημονικά πεδία είναι «Ιατρική και Επιστήμες Υγείας» (26,7%) και «Φυσικές Επιστήμες» (21,9%).

Σε ποσοστό 23,6%, οι διδάκτορες χρηματοδότησαν οι ίδιοι από «προσωπικές αποταμιεύσεις και υποστήριξη από την οικογένεια» τις διδακτορικές τους σπουδές, ενώ «υποτροφία στην Ελλάδα» είχε το 23,1%, «αμοιβή από άλλη εργασία» το 21,5% και «αμοιβή από απασχόληση ως βοηθός διδάκτορα ή ερευνητικού προσωπικού» το 17,4%. Ο μέσος όρος ηλικίας κύησης του διδακτορικού τίτλου σπουδών είναι τα 38 έτη, υψηλότερος από τον μέσο όρο στις λοιπές χώρες της έρευνας (από 31 έτη στην Ελβετία έως 41 έτη στη Μάλτα).

Το μεγαλύτερο ποσοστό (56,9%) των εργαζομένων διδακτόρων συγκεντρώνεται στον τομέα της τριτοβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ακολουθεί ο κρατικός τομέας, όπου ερ-

Αριθμός διδακτόρων ανά χίλια άτομα οικονομικά ενεργού πληθυσμού

γάζεται το 20,6%, ενώ στις επιχειρήσεις απασχολείται το 8,7% των διδακτόρων. Οι περισσότεροι (81,1%) απασχολούνται σε ερευνητικές δραστηριότητες.

Η μεγάλη πλειονότητα (77,2%) των εργαζομένων διδακτόρων δηλώνει ότι είναι ικανοποιημένοι από την απασχόλησή τους. Οι κυριότεροι παράγοντες ικανοποίησης σχετίζονται με την «κοινωνική συνεισφορά», την «τοποθεσία εργασίας» και τον «βαθμό υπευθυνότητας». Στον αντίποδα, οι χαμηλότεροι βαθμοί ικανοποίησης αφορούν την οικονομική αποζημίωση, σε «μισθό» και «επιδόματα (benefits)».

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα συμπεράσματα για την επαγγελματική και τη διεθνή κινητικότητα. Όσον αφορά την επαγγελματική κινητικότητα, περίπου τέσσερις στους δέκα διδάκτορες (37,1%) έχουν αλλάξει εργασία τη δεκαετία 2004-2013. Με βάση το ποσοστό αυτό, η Ελλάδα βρίσκεται στην τέταρτη θέση μετά την Πολωνία, την Ολλανδία και το Ισραήλ. Για όσους

αλλάξαν τομέα απασχόλησης, ο δημοφιλέστερος τομέας προορισμού είναι η τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Επίσης, η Ελλάδα παρουσιάζει από τα μεγαλύτερα ποσοστά (18,9%) διεθνούς κινητικότητας (διαμονή σε άλλη χώρα για περισσότερους από τρεις μήνες για λόγους συναφείς με την ερευνητική τους δραστηριότητα) για τη δεκαετία 2004-2013. Είσι, βρίσκεται στην πέμπτη θέση, μετά τη Μάλτα, την Ουγγαρία, την Ισπανία και την Πορτογαλία. Το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ΗΠΑ, η Γερμανία και η Γαλλία αποτελούν τις συνθετικές χώρες προορισμού για τους περισσότερους Έλληνες διδάκτορες.

Στην έρευνα CDH εξετάστηκε, επίσης, η πρόθεση διεθνούς κινητικότητας των Ελλήνων διδακτόρων για το έτος 2015.

Το ποσοστό όσων έχουν πρόθεση να διαμείνουν σε άλλη χώρα ανέρχεται σε 10,2%, με κυριότερες χώρες προορισμού το Ηνωμένο Βασίλειο, τις ΗΠΑ και τη Γερμανία. Οι εργαζόμενοι διδάκτορες με ερευνητική δραστηριότητα σκοπεύουν να μετακινηθούν εκτός Ελλάδας σε ποσοστό 10,4%, αυτοί χωρίς ερευνητική δραστηριότητα σε ποσοστό 6,3% και οι άνεργοι / αδρανείς σε ποσοστό 21,2%. Οι κυριότεροι λόγοι κινητικότητας για το 2015 αφορούν ακαδημαϊκούς λόγους και την αναζήτηση εργασίας.

Όπως επισημαίνει η διευθύντρια του ΕΚΤ, Εύη Σαχιντή, «παρότι το εθνικό Ερευνητικό, Αναπτυξιακό και Καινοτομικό Σύστημα αντιμετωπίζει μία σειρά από αδυναμίες, όπως η χρηματοδότηση και η διασύνδεση μεταξύ ερευνητικού και ακαδημαϊκού περιβάλλοντος με την επιχειρηματική κοινότητα, το ελληνικό έμφυτο ερευνητικό δυναμικό διαχρονικά καταγράφεται ως ένα από τα ισχυρά μας σημεία, με την Ελλάδα να ξεπερνά χώρες με πολύ πιο αναπτυγμένα ερευνητικά συστήματα. Παράλληλα, η κα Σαχιντή υπογραμμίζει ότι «η επαγγελματική σταδιοδρομία των διδακτόρων δεν είναι μονοσήμαντα συνδεδεμένη με την απασχόληση από τους ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς. Η αιμορροφία από τον ιδιωτικό τομέα ή και η ανάληψη αυτόβουλης επιχειρηματικής δράσης αποτελεί πλέον κεντρική επιλογή επαγγελματικής αποκατάστασης. Εξίσου σημαντική στη σύγχρονη πραγματικότητα είναι η διεθνής κινητικότητα των διδακτόρων, η οποία είναι αυξημένη και στους Έλληνες διδάκτορες. Η κινητικότητα είναι εγγενές χαρακτηριστικό του έμφυτου δυναμικού για την απόκτηση περαιτέρω δεξιοτήτων, σε ερευνητικό και επαγγελματικό επίπεδο. Θα πρέπει, όμως, να προσεχθεί, ώστε να μην αποκτηθεί χαρακτηριστικά φυγόκεντρης κατεύθυνσης».

[SID:1016213]